

18 października 2023 roku

## Rozporządzenie MiCA – najważniejsze informacje

Rozporządzenie w sprawie rynku kryptoaktywów („MiCA”)<sup>1</sup> reguluje emisję aktywów kryptograficznych i świadczenie usług w Unii Europejskiej (UE). MiCA reguluje między innymi publiczne oferowanie, wydawanie i dopuszczanie do obrotu na platformach obrotu kryptoaktywów innych niż tokeny powiązane z aktywami i tokeny będące e-pieniądzem, tokenów powiązanych z aktywami (ART), tokenów pieniądza elektronicznego (EMT) i usługi związane z pośrednictwem na rynku kryptoaktywów.

Rozporządzenie MiCA weszło w życie 29 czerwca 2023 roku. Przepisy dotyczące ART i EMT będą stosowane od 30 czerwca 2024 roku, a pozostałe od 30 grudnia 2024 roku.

Rozporządzenie szczegółowo definiuje m.in.:

- **kryptoaktywo** – cyfrowe odzwierciedlenie wartości lub prawa, które da się przenosić i przechowywać w formie elektronicznej z wykorzystaniem technologii rozproszonego rejestru lub podobnej technologii,
- **token powiązany z aktywami (ang. Asset-Referenced Token „ART”)** – rodzaj kryptoaktywa, który nie jest tokenem będącym pieniądzem elektronicznym i który ma utrzymywać stabilną wartość dzięki temu, że jest powiązany z inną wartością lub prawem bądź ich kombinacją, w tym z co najmniej jedną walutą urzędową,
- **token będący pieniądzem elektronicznym lub e-pieniądzem (ang. Electronic Money Token „EMT”)** – rodzaj kryptoaktywa, który ma utrzymywać stabilną wartość dzięki temu, że jest powiązany z jedną walutą urzędową.



<sup>1</sup> Rozporządzenie (UE) nr 2023/1114; ang. Market in Crypto Assets Regulation.

Zgodnie z MiCA, status dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów (CASP; ang. Crypto-Asset Service Provider) będą mogły uzyskać:

- podmioty dotychczas nieregulowane i nienadzorowane (np. giełdy kryptowalut), po uzyskaniu zezwolenia,
- niektóre tradycyjne instytucje finansowe, takie jak banki lub firmy inwestycyjne, po notyfikowaniu zamiaru świadczenia usług w zakresie kryptoaktywów.

## **Cel powstania MiCA**

Nowe przepisy mają na celu dostosowanie unijnych regulacji, dotyczących usług finansowych, do innowacyjnych zmian rynku finansowego. Niezbędne stało się określenie specjalnych zharmonizowanych ram dla rynków kryptoaktywów, aby zapewnić szczegółowe przepisy regulujące kryptoaktywa i powiązane z nimi usługi oraz działania, które nie były do tej pory objęte prawem UE. Nowe ramy prawne mają służyć wspieraniu innowacji i uczciwej konkurencji, a jednocześnie zapewniać podwyższenie poziomu jakości funkcjonowania i integralności rynków kryptoaktywów. Unijne ramy prawne dotyczące rynków kryptoaktywów przewidują proporcjonalne traktowanie emitentów kryptoaktywów i dostawców usług w zakresie kryptoaktywów. Tym samym zapewni to równe szanse wejścia na rynek oraz przyszły rozwój rynków kryptoaktywów. MiCA ma na celu wsparcie stabilności finansowej i należyte funkcjonowanie systemów płatniczych, a także przeciwdziałanie zagrożeniom dla polityki pieniężnej, jakie mogą stwarzać kryptoaktywa.

Przepisy MiCA wzorowane są na dotychczasowych regulacjach, takich jak MIFID<sup>2</sup>, MAR<sup>3</sup>, które określają szczegółowo standard ochrony inwestorów.

## **Wdrożenie rozporządzenia**

Rozporządzenia unijne obowiązują bezpośrednio we wszystkich państwach członkowskich. Działania legislacyjne na poziomie krajowym będą więc w znacznym stopniu ograniczone. Aktualnie na poziomie Unii Europejskiej prowadzone są prace nad aktami delegowanymi do MiCA (Regulatory Technical Standards „RTS” oraz Implementing Technical Standards „ITS”). W ramach wspomnianych prac prowadzone są konsultacje publiczne, a UKNF zachęca uczestników rynku do udziału w konsultacjach, ponieważ mogą mieć wpływ na kształt przyszłej regulacji.

---

<sup>2</sup> Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE

<sup>3</sup> Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku oraz uchylające dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE – Market Abuse Regulation („Rozporządzenie MAR”)

## Prace na poziomie ESMA

Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ang. European Securities and Markets Authority, „ESMA”), prowadzi prace nad pakietami konsultacyjnymi MiCA. Prace obejmują kwestie związane z autoryzacją, zarządzaniem, konfliktami interesów oraz procedurami obsługi skarg.

Pierwszy pakiet został opublikowany w lipcu 2023 roku. Obejmuje on standardy techniczne dotyczące następujących mandatów:

- Artykuł 60 ust. 13: RTS dotyczący treści powiadomień od wybranych podmiotów do właściwych organów krajowych,
- Artykuł 60 ust. 14: ITS dotyczący formularzy i wzorów powiadomień podmiotów do właściwych organów krajowych,
- Artykuł 62 ust. 5: RTS dotyczący treści wniosku o zezwolenie dla CASP,
- Artykuł 62 ust. 6: ITS dotyczący formularzy i wzorów wniosków o wydanie zezwolenia CASP,
- Artykuł 71 ust. 5: RTS dotyczący procedury rozpatrywania reklamacji,
- Artykuł 72 ust. 5: RTS dotyczący zarządzania i zapobiegania, ujawniania konfliktu interesów,
- Artykuł 84 ust. 4: RTS dotyczący wymogów w zakresie informacji o zamiarze nabycia.



Drugi pakiet konsultacyjny został opublikowany przez ESMA 5 października 2023 roku. Objął on:

- treść, metody i prezentację wskaźników zrównoważonego rozwoju,
- wymagania dotyczące ciągłości i regularności działania,
- dane dotyczące przejrzystości przed i potransakcyjnej,
- wymagania dotyczące prowadzenia rejestrów dla CASP,

- klasyfikację oraz szablony i format oficjalnych dokumentów dotyczących kryptowalut,
- publiczne ujawnienie informacji poufnych.

Trzeci i ostatni pakiet konsultacyjny ma zostać opublikowany w pierwszym kwartale 2024 roku. Prawdopodobnie obejmie on wszystkie pozostałe mandaty, w tym:

- kwalifikację kryptoaktywów jako instrumentów finansowych,
- monitorowanie, wykrywanie i powiadamianie o nadużyciach na rynku,
- ochronę inwestorów,
- odporność systemu i protokoły bezpieczeństwa dostępu.

### **Dodatkowe informacje dotyczące środków przejściowych w MiCA**

Państwa członkowskie będą miały możliwość wprowadzenia tzw. "środków przejściowych" (Artykuł 143). Pozwolą one podmiotom lub przedsiębiorstwom, które już świadczą usługi związane z kryptowalutami zgodnie z obowiązującym w ich jurysdykcjach prawem, kontynuować takie działania w okresie przejściowym do czasu rozpoczęcia stosowania przepisów MiCA, czyli przez 18 miesięcy po pełnym wdrożeniu regulacji w grudniu 2024 roku.

Środki te obejmują:

- Klauzulę "przysposabiającą" (Artykuł 143 ust. 3 – umożliwiający podmiotom świadczącym usługi związane z kryptoaktywami zgodnie z obowiązującym prawem krajowym przed 30 grudnia 2024 roku, kontynuowanie prowadzonej przez nich działalności najpóźniej do 1 lipca 2026 roku lub do momentu, gdy zostanie przyznane lub odmówione zezwolenie zgodnie z MiCA.

### **Środki przejściowe przed rozpoczęciem stosowania MiCA**

36 - MIESIĘCZNY HARMONOGRAM DLA PODMIOTÓW JUŻ ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI ZWIĄZANE Z KRYPTOAKTYWAMI				UKNF URZĄD KONTROLI I NADZORU FINANSOWEGO
CZERWIEC 2023	CZERWIEC 2024	GRUDZIEŃ 2024	LIPIEC 2026	
ROZPOCZĘCIE STOSOWANIA MICA. OD 29 CZERWCA 2023 R., PRZEZ 36 MIESIĘCY, KOMISJA BĘDZIE POSIADAŁA UPRAWNIENIE DO PRZYJMOWANIA AKTÓW DELEGOWANYCH DO MICA	PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE MOGĄ PODJĄĆ DECYZJĘ O NIESTOSOWANIU UREGULOWAŃ PRZEJŚCIOWYCH W ODNIESIENIU DO DOSTAWCÓW USŁUG W ZAKRESIE KRYPTOAKTYWÓW LUB O SKRÓCENIU OKRESU ICH OBOWIĄZYWANIA, JEŻELI UZNAJĄ, ŻE ICH KRAJOWE RAMY REGULACYJNE MAJĄCE ZASTOSOWANIE PRZED DNIEM 30 GRUDNIA 2024 R. SĄ MNIEJ RYGORYSTYCZNE NIŻ MICA	MOŻLIWOŚĆ STOSOWANIA PROCEDURY UPROSZCZONEJ W ODNIESIENIU DO WNIOSKÓW O UDZIELENIE ZEZWOLENIA SKŁADANYCH W OKRESIE MIĘDZY 30 GRUDNIA 2024 R. A 1 LIPCA 2024 R. PRZEZ PODMIOTY, KTÓRE DNIA 30 GRUDNIA 2024 R. POSIADAŁY ZEZWOLENIE NA ŚWIADCZENIE USŁUG W ZAKRESIE KRYPTOAKTYWÓW	DOSTAWCY USŁUG W ZAKRESIE KRYPTOAKTYWÓW, ŚWIADCZĄCY SWOJE USŁUGI PRZED DNIEM 30 GRUDNIA 2024 R., MOGĄ DALEJ ŚWIADCZYĆ SWOJE USŁUGI DO 1 LIPCA 2026 R. LUB DO MOMENTU UZYSKANIA ZEZWOLENIA LUB DO MOMENTU ODMOWY UDZIELENIA IM ZEZWOLENIA	

Podmiotom, które prowadzą działalność związaną z aktywami cyfrowymi przed rozpoczęciem stosowania MiCA, zaleca się uwzględnienie następujących zasad:

- ujawnienia i uczciwego traktowania potencjalnych uczestników rynku kryptoaktywów,
- prezentacji modelu biznesowego,
- bezpiecznego zarządzania, w tym skutecznego zarządzania ryzykiem,
- stosowania zabezpieczeń, mechanizmów odzyskiwania i wykupu,
- komunikacji z właściwym organem nadzoru.

Podmiotom, które planują prowadzić lub już prowadzą działalność związaną z aktywami cyfrowymi, zaleca się:

- Przestrzeganie wysokich standardów informacyjnych skierowanych do potencjalnych nabywców i posiadaczy tokenów, w tym wskazania wszystkich praw i ryzyk, na które mogą być narażeni nabywcy i posiadacze, oraz zapewnienia zgodności z ustalonymi wymaganiami w zakresie wykupu określonymi w MiCA.
- Przygotowywanie i wykorzystywanie:
  - białych ksiąg kryptowalut, które definiują prawny charakter tokena i są jasne, uczciwe i nie wprowadzają w błąd, oraz są zgodne z treścią i wymaganiami dotyczącymi publikacji określonymi w MiCA,
  - komunikacji marketingowych, które są jasne, uczciwe i nie wprowadzają w błąd oraz są zgodne z wymaganiami określonymi w MiCA.
- Traktowanie posiadaczy tokenów jednakowo, chyba że w inny sposób ujawniono w białej księdze kryptowaluty i materiałach marketingowych.
- Posiadanie polityk i procedur obsługi reklamacji, które są skuteczne i transparentne oraz zapewniają szybkie, uczciwe i spójne rozpatrywanie reklamacji otrzymanych od posiadaczy tokenów i innych zainteresowanych stron, zgodnie z wymaganiami określonymi w MiCA.

Działania, które teraz naruszają interesy klientów lub stanowią zagrożenie dla integralności rynku, mogą wpłynąć na przyszłą ocenę wiarygodności i rzetelności podmiotu, który zechce ubiegać się o zezwolenie na podstawie MiCA.

17 października 2023 roku Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych opublikował [oświadczenie](#) skierowane do podmiotów świadczących usługi w zakresie kryptoaktywów oraz właściwych organów krajowych, które będą odpowiedzialne za ich nadzór, w którym wymienił oczekiwania wobec każdego z nich od teraz do końca okresu przejściowego MiCA. W oświadczeniu podkreślono, że MiCA jest kamieniem milowym dla rynków kryptowalut, jednak jednocześnie zwraca się uwagę posiadaczom kryptoaktywów i klientom dostawców usług związanych z kryptowalutami, że MiCA nie odnosi się do wszystkich ryzyk związanych z tymi produktami.